

⊕ SZÖVEG ÉS KÉP: TUBA Z. ISTVÁN

ACONCAGUA CSÚCSRA JÁRATOTT TURIZMUS

Miért épp az Aconcagua? És miért nem az olyan szépségek kapnak kitüntetett figyelmet, mint közvetlen közelében a szinte érintetlen Mercedario vagy a Tupungato? Esetleg az Ojos del Salado, a legmagasabb földi vulkán, ami csupán 69 méterrel „kurtább”? Minden bizonnyal azért, mert a Középső-Andokban emelkedő Aconcagua a legmagasabb az amerikai kontinensen, és csak Ázsiában vannak magasabbak. A legekre pedig néha szükségünk van valamiért...

CSÁBÍTÓ LÁTVÁNY
 Az Aconcagua hidegebb, jeges, déli oldala. A tömeges feljutás terepe azonban a hegy szelidebb túlfele

TREND FM
 CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR
 A rádióban vendégünk a témáról:
TUBA Z. ISTVÁN
 Korábbi műsoraink meghallgathatók:
www.trendfm.hu

Hetet egy csapásra

Az Aconcagua a Seven Summits – a Hét Csúcs – egyike, ez a hét csúcs pedig (némi tévedéssel) a hét kontinens hét legmagasabbika. Azoknak a hegymászóknak pedig, akik eltökélték, hogy ezeket végigmásszák, mind egy-egy begyűjtendő trófea. A hetek illusztris hegycsoportjába tartozik természetesen az Everest is, vagy épp az Antarktisz teteje, ezért – a nehézségi fok és az igen magas költségek miatt – nem csoda, hogy ez ideig csak mintegy 400 embernek sikerült kipipálnia a teljes listát.

A Hetek hajszolásának története 1985-ig nyúlik vissza, amikor két amerikai milliomos (és egyben hegymászó), Dick Bass és Frank Wells azzal az örültnek tűnő ötlettel állt elő, hogy mind a hét hegyet megmássza – ez Bassnek egyébként sikerült is. A vállalkozást óriási médiajelenlét övezte, és azonnal ráirányította a figyelmet többek között az Aconcaguára is, mely addig – a hegymászás történetének első 100 esztendejében – csak csekély érdeklődésre tartott számot.

Az elmúlt néhány évtizedben a magashegyi turizmus világszerte mind felkapottabbá vált, de míg például az észak-amerikai Denali (korábbi nevén Mount McKinley, szintén a Hetek egyike) látogatóinak száma a '80-as évek közepétől máig épphogy csak megduplázódott, addig az Aconcagua több mint tízszeres növekedést könyvelhetett el. Természetesen a Hét Csúcs meghódítása utáni vágyon kívül a hegynek van más hegymászó-vonzereje is: bár a normálúton valójában nem kell mászni (nem kell a kezünket használni a felkapaszkodás során), mégis kiváló terep a tapasztalatgyűjtésre, az akklimatizációra a még nagyobb, nyolcezres kalandokra...

HÉT CSÚCS

Jegyezzük meg nyomban, hogy Európa legmagasabb csúcsa a Mont Blanc, a Kaukázus teljes egészében Ázsiában húzódik... De nem ez a csúcscsoport egyetlen kakukktója.

Valójában kétféle lista létezik: az eredeti Bass-féle és a Reinhold Messner által módosított, amiben az ausztrál Mount Kosciuszko (2228 m) helyett az indonéziai Puncak Jaya (4884 m) szerepel azon az alapon, hogy utóbbi bár földrajzilag Ázsiához tartozik, földtani értelemben már Ausztrália része. Nem elhanyagolandó az sem, hogy a Puncak Jaya mellett, hogy lényegesen magasabb, sokkal komolyabb hegymászókihívást is jelent.

És akinek mindez még nem lenne elég, létezik a kontinensek MÁSODIK legmagasabb csúcsait meghódítandó mozgalom (ami már csak azért is sokkal nehezebb, mert képbe kerül a K2). Sőt, már egy ideje fut a kontinensek legmagasabb vulkánjait trófeaként begyűjtő igyekezet is!

	KONTINENS	HEGYCSÚCS	MAGASSÁG	HEGYSÉG	ORSZÁG	ELSŐ MEGMÁSZÁS	BASS	MESSNER
1	Ázsia	Mount Everest	8848 m	Himalája	Nepál/Kína	1953	✓	✓
2	Dél-Amerika	Aconcagua	6961 m	Andok	Argentína	1897	✓	✓
3	Észak-Amerika	Denali (Mount McKinley)	6194 m	Alaskai-hegység	Egyesült Államok	1913	✓	✓
4	Afrika	Kilimandzsáró	5895 m	–	Tanzánia	1889	✓	✓
5	Európa	Elbrusz	5642 m	Kaukázus	Oroszország	1874	✓	✓
6	Antarktisz	Mount Vinson	4892 m	Sentinel-hegység	–	1966	✓	✓
7	Ausztrália	Mount Kosciuszko	2228 m	Nagy-Vízválasztó-hegység	Ausztrália	1840	✓	
	Ausztrálázsia	Puncak Jaya	4884 m	Sudirman-hegység	Indonézia	1962		✓

SEVEN SUMMITS – a 7 kontinens legmagasabb hegycsúcsai Dick Bass, illetve Reinhold Messner értelmezésében

Magashegységet mindenkinek!

Az utazás olcsóbbá válásával olyan úti célok is elérhetőek lettek az átlagember számára, amik korábban csak a tehetősek vagy szponzoráltak, speciális felszereléssel és felkészültséggel rendelkező elit előjogának számítottak. A Hét Csúcstól több is ezek közé tartozik. A hegymászófilmek a popcornfaló mozinézőknek is tálcán szállítottak egy olyan különleges világot, amiről korábban halvány képi elképzelésük sem lehetett – és nemcsak a romantizáló-mitizáló forgatókönyvek, hanem a véres-nyers valóságot felvonultatók is fűtik a kalandvágyat.

A feltámadó igényeket pedig a piac maximálisan próbálja kielégíteni. Cégek egész sora kínálja csomagjait, melyek a kliensek – az adott körü-

... háló- és étkezősátor, tábori WC, meleg vizes zuhany, orvosi szoba, internetkapcsolat, festőműterem, kocsmá áll a magashegyi túrázók vagy a csak idelátogatók rendelkezésére. Borsos áron, természetesen.

BABZÁK, INTERNET, SÖR
Nem a Deák téri bulinegyedben,
hanem a 4350 méter magas alaptáborban.
Magas szintű relaxáció

TÁRLATVEZETÉS

A világ legmagasabban fekvő művészeti galériájában Miguel Doura, az „Aconcagua festője” állítja ki és kínálja eladásra képeit (jobbra fent)

INDUL A KALAND

A Horcones völgyében, 32 km hosszú túrával érhető el a normálút alaptábor, a Plaza de Mulas. Falinaptár-háttérkép-ként már itt feltűnik a végcél (jobbra lent)

mények között lehetséges – maximális kényelmét szem előtt tartva csábítják a finoman szólva is vegyes tapasztalatokkal rendelkező kalandvágyók ezreit egy-egy népszerű csúcstól. A komfortfokozatnak pedig szinte csak a pénztárca szab határt – a csomagok felhordásától az akár 6000 méter magasban felszolgált meleg vacsoráig széles a repertoár. Az Aconcagua-alaptáborban háló- és étkezősátor, tábori WC, meleg vizes zuhany, orvosi szoba, internetkapcsolat, festőműterem, kocsmá áll a magashegyi túrázók vagy a csak idelátogatók rendelkezésére. Borsos áron, természetesen.

A folyamatra pedig a pozitív visszacsatolás jellemző. Minél vonzóbb egy hegycsúcstól a turisták számára, annál inkább kiépül az őket támogató infrastruktúra. Azután az igénybe vehető szolgáltatások egyre szélesedő köre olyanokat is idecsábít, akiket a korábbi, mostohább körülmények még eltántorítottak...

VESZTESÉGLISTA

A Horcones gyakori áradása az őszerkaravánokat olykor meredek hegyoldalakban futó nyaktörő ösvényekre kényszeríti, ahol a szokatlan terep miatt egy-egy állat időnként le is zuhan

SZÁRADÓ BONSZAJ

4000 méter felett a látható élővilág elenyészően csekély, s a szinte mindennap máshol folydogáló Horcones nem könnyíti a próbálkozók dolgát

Ahol (már) a madár se jár

A tágabb környezetre gyakorolt hatása szempontjából akár előnyös is lehet, hogy a hegyi turizmus egyetlen helyre koncentrálódik. „Beáldozni” egy völgyet a végén ott magasodó csúccsal, lepje el azt a turisták zöme, hagyván a többit viszonylagos érintetlenségben – ez lehet a szerencsés mellékterméke egy hegycsúcs tömegturizmusának. Talán igen, de nem árt megemlékezni arról sem, hogyan tették tönkre a hegyen hömpölygő tömegek a száraz környezetben magasodó Aconcagua érzékeny növény- és állatvilágát. Még a nagy magasságokban fészkelő kondorkeselyű – talán az egyetlen faj, aminek élőhelyét közvetlenül nem érinti a turizmus – is eltűnt a területről, csupán az 5300 méter magasságban álló 2-es

Még a nagy magasságokban fészkelő kondorkeselyű is eltűnt a területről, csupán az 5300 méter magasságban álló 2-es tábor, az El Nido de Condores (Kondorfészek) emlékeztet egykori jelenlétére.

A „KŐ-ŐRSZEM”

jobbra, a környezete fölé magasodva. A jégmentes, északi arcát mutatja épp. Nevének valószínűsíthető eredete a kecsua „ackon cahuak”

Egy újabb rendelet értelmében már nemcsak a szemetet, de a biológiai hulladékot is le kell cipelni a hegyről.

tábor, az El Nido de Condores (Kondorfészek) emlékeztet egykori jelenlétére.

A jól kiépült infrastruktúra előnye, hogy a szemétszállítás viszonylag egyszerű – és szükséges is: a látogatókon szigorúan számon kérik az: „amit behoztál, vidd magaddal!” elv betartását. Egy újabb rendelet értelmében már nemcsak a szemetet, de a biológiai hulladékot is le kell cipelni a hegyről. A zacskózós megoldás sokak számára kényelmetlen, hiszen az ürítés amúgy is komoly kihívást jelent a nagy magasság, a hi-

deg és a süvítő szél miatt. Vajon hányan gondolnak ilyenkor arra, hogy a mérleg másik serpenyőjében egy egyre magasodó, aconcaguai magasságra törő másik kupac (lenne) található, ami ráadásul az itteni körülmények között csak igen lassan bomlana el?

ÉJ A KOPÁR HEGYEN

A pazar éjszakai látvány kevés érdeklődőt vonz – a pihenés, alvás (már akinek megy) sokkal fontosabb

ÉLET 6000 MÉTEREN

A legfelső (3-as) tábor: a nagy pillanat előtti éjszakát (vagy kettőt) töltik itt a turisták. Szolgáltatás nincs, csak az van, amit magukkal felhoztak

LEFELÉ, CSAK LEFELÉ...

A csúcra felérés, mint tudjuk, a túra fele csupán. A visszatérés a 3-as táborba sem afféle könnyű, levezető séta (jobbra)

No risk, no fun

Az Aconcagua – kiváltképp a normálúton – ún. trekkingcsúcs, nem igényel különösebb gleccserjárás, szikla- és jégmászó-tapasztalatokat, ám kihívások ettől függetlenül is bőven akadnak lejtőin. Ezek közül a legnagyobb a kiszámíthatatlan időjárás, amely percek alatt képes alapjaiban megváltozni. A Csendes-óceán közelsége miatt az orkánerejű szél is gyakori, ami nemcsak a haladást nehezíti, de drasztikusan növeli a hidegérzetet is, amely így akár $-40\text{ }^{\circ}\text{C}$ is lehet. Ehhez társulhat még a hófúvás, a látótávolság közel nullára csökkenése, márpedig az eltévedés vagy a fent rekedés ebben a magasságban végzetes lehet. Az ilyen körülmények még a kitűnő fizikai kondícióban lévő, jól akklimatizálódott mászókat is visszafordulásra kényszeríthetik, a próbálkozók jelentős része pedig nem

A Csendes-óceán közelsége miatt az orkánerejű szél is gyakori, ami nemcsak a haladást nehezíti, de drasztikusan növeli a hidegérzetet is, amely így akár $-40\text{ }^{\circ}\text{C}$ is lehet.

A csaknem 7000 méteres magasság okozta oxigénhiányos közeg ugyan-csak nem tréfadolog, mert az akut magassági betegségtől a halálos tüdő- vagy agyi ödémán át a szívrohamig számos reális kockázatot tartogat.

ezt a kategóriát népesíti. A csaknem 7000 méteres magasság okozta oxigénhiányos közeg ugyancsak nem tréfadolog, mert az akut magassági betegségtől a halálos tüdő- vagy agyi ödémán át a szívrohamig számos reális kockázatot tartogat. A szinte mindennapos helikopteres mentéseknek a végtagfagyások, -törések és -ficamok mellett ezek a fő okai.

Mindennek ellenére e technikailag könnyű, kedvező időjárási viszonyok közt, jól akklimatizálódva szinte veszélytelen túra erős csáberővel bír, különösen az alpesi magasságú csúcsokat már hátuk mögött tudó vállalkozók körében, akik szintugrásként tekintenek a hegypárra.

Sokan sajnós alábecsülik a felszerelés fontosságát. A nem megfelelő bakancs, kesztyű, hálósák vagy öltözet azonban könnyen vezethet végtagfagyáshoz vagy kihüléshez.

KI-KI NYUGALOMBA

A felső táborokban korán végződik a nap, már csak a brutális lehülés és szél is a sátrába kergeti a táborozókat (balra)

A csúcs egyféle „szegény ember Everestje” státusza abból ered, hogy a majd’ 7000 méteres magasság már tisztes kihívás, igazi kóstoló a legmagasabbak világából, miközben a szükséges anyagi ráfordítás csupán töredéke egy himalájai expedícióénak. Ám andoki viszonylatban így sem aprópénz: a főszezoni csúcsgedély – az évtizeddel ezelőtti ár többszörösére emelkedve – már meghaladja a 800 USD/főt.

Sokan sajnós alábecsülik a felszerelés fontosságát. A nem megfelelő bakancs, kesztyű, hálósák vagy öltözet azonban könnyen vezethet végtagfagyáshoz vagy kihüléshez. Főként az alkalmi hegymászók, az ilyen magasságba első ízben látogatók hajlamosak spórolni az olyan költséges holmikon, mint például a vastag pehelydzseki, melyekre csak a csúcstmenet napján lehet szükség. Egy nagy magasságban is üzembiztos gyújtóval ellátott gázfűző hiánya a napi hóolvasztást, következésképpen az életfontosságú folyadékbevitelt hiúsíthatja meg. A sátnak ki kell bírnia a legvadabb szellőkéseket is, mert a szabadban alvás itt nem alternatíva.

CSÚCS-FORGALOM

A főszezonban érkező nagyszámú túrázó ellenére a tetőn nincs tülekedés, van hely bőven, akár egy focimeccset is le lehetne játszani

Hegymentés kalákában

Bár az alaptáborban 24 órás egészségügyi szolgálat és helikopteres mentőszolgálat áll rendelkezésre, a látogatók számára képest a kiszolgáló személyzet meglehetősen szerény. Az argentin kormány nem támogatja kellő mértékben az ország első számú magashegyi turisztikai célpontját. Ahogy erre felé mondják: „*Es lo que hay*” – „Ez van”. Példaképpen, a helikopter egy szezonban 250-300 üzemórát van a levegőben (egy üzemóra költsége nagyjából 650 USD), ennek azonban csak töredéke a biztosítók által fizetett mentés, nagyobb része a logisztika, ellátás szolgálatában áll: orvosi eszközök, gyógyszerek, élelmiszer, mentő- és felügyelő személyzet szállítását, valamint az őrzőket kell segítségével megoldani.

Érdekes egy pillantást vetni a 2012/2013-as szezon statisztikáira: a december elejétől március elejéig tartó mászóidőszakban összesen 5551 turista kereste fel a hegyet, ebből 170 főt leparancsoltak a hegyről fizikai vagy egészségi alkalmatlanság miatt, 62 mentésre volt szükség,

Az argentin kormány nem támogatja kellő mértékben az ország első számú magashegyi turisztikai célpontját. Ahogy erre felé mondják: „Es lo que hay” – „Ez van”.

KONDORTÁVLATBÓL

Az alaptábor. Színben és formában is jól elkülöníthetők az egyes túraszervező ügynökségek al táborai (balra)

PORSIVATAG

Ha még nem lenne elégünk a porból, a szembejövő öszvérkaravánok folyamatosan gondoskodnak az utánpótlásról (lent)

A hegyen dolgozók amúgy leginkább szezonális munkások: többségük szünidős egyetemista, hiszen a mászóidény java a nyári szünetre esik.

és hatan veszítették életüket a csúcsmeneten. Ezt vessük össze az itt szolgálatot teljesítők számával, akik váltásban dolgoznak, tehát egyidejűleg csak egy részük van a hegyen; 45 nemzetipark-felügyelő, akik közül általában 2-4 dolgozik a különböző pontokon, 22 orvos (helyszínenként 2-4 teljesít egyidejűleg szolgálatot), 6-7 hegymentő az alaptábor és a *Nido de Condores* körzetében. Édeskevés! A csúcstömbről menteni egy mozgásképtelen mászót 15-20 ember megfeszített munkájába kerül, és 10 óránál is tovább eltarthat. Így ha mentésre kerül a sor, hegyvezetők, hordárok, parkfelügyelők, orvosok segítik a hegymentők munkáját. A hegyen dolgozók amúgy leginkább szezonális munkások: többségük szünidős egyetemista, hiszen a mászóidény java a nyári szünetre esik, s választhatnak: lehetnek teherhordók, alaptábori munkások, szakácsok, de ha hegymentésről van szó, aki él és mozog, meggy segíteni! ☺